

УДК 7.079:159.923.2-053.6]:355.01(043.2)

Мазніченко Аліна Валеріївна, студентка кафедри дизайну

Карпов Віктор Васильович, науковий керівник

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Київ, Україна

РОЛЬ СУЧАСНИХ МОЛОДІЖНИХ ПЛАТФОРМ У ФОРМУВАННІ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Анотація. У матеріалі розкрито роль молодіжних, культурних та міжнародних платформ у процесі формування української ідентичності під час повномасштабної війни. Показано, як сучасна молодь через участь у конкурсах, творчих програмах, фестивалях та освітніх ініціативах стає активним носієм культурних змін і громадянських цінностей. Особливу увагу приділено феномену цифрової активності молоді, яка перетворює онлайн-і офлайн-платформи на простір для самоідентифікації, культурного спротиву та формування нової громадянської позиції.

Ключові слова: молодь, ідентичність, культурні платформи, міжнародні конкурси, громадянські цінності, війна, Україна.

Вступ. З початком повномасштабного вторгнення країна зіштовхнулася не лише з військовою агресією, а й із глибокими соціокультурними змінами. Молодь, як найдинамічніша частина суспільства, опинилася в центрі цих трансформацій: війна стала каталізатором переосмислення цінностей, національної ідентичності та ролі кожного громадянина у спільному майбутньому [1].

За даними Міністерства молоді та спорту України, 92% українців пишаються тим, що є громадянами України, а 85% пов'язують своє майбутнє з державою. Це свідчить про зростання національної самосвідомості серед молоді, яка активно долучається до культурного та громадського життя [2].

Молодіжні ініціативи — волонтерські проекти, творчі конкурси, фестивалі, студентські організації — стали платформами, де формується нова система цінностей. Вони сприяють культурній інтеграції, взаємодії поколінь і розвитку відчуття спільності, що є важливою умовою формування сталої громадянської ідентичності [3].

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження є культурні та молодіжні

платформи, що сприяють формуванню української ідентичності в умовах війни. Предметом дослідження є вплив участі молоді у конкурсах, міжнародних програмах і соціокультурних ініціативах на розвиток національної самосвідомості.

У дослідженні використано аналітичний, порівняльний та соціокультурний методи. Проаналізовано дослідження Міністерства молоді та спорту, звіти про міжнародну участь українських студентів у програмах Erasmus+, European Youth Event, Young Creative Awards, Goethe-Institut Kulturweit та ін [4][5]. Також враховано матеріали Українського культурного фонду й аналітичних центрів, які відстежують вплив молодіжних ініціатив на суспільні процеси.

Результати. У ході проведеного дослідження було виявлено ключові аспекти участі української молоді у міжнародних конкурсах, фестивалях та інших культурних платформах, що формують сучасну культурну ідентичність та соціальну активність молодого покоління. Основна увага приділялася аналізу того, яким чином ці ініціативи впливають на розвиток професійних компетенцій, формування громадянської позиції та інтеграцію української культури у міжнародний контекст [6].

По-перше, визначено, що міжнародні конкурси та фестивалі виступають ефективними інструментами представлення українського культурного продукту на глобальному рівні. Участь у міжнародних культурних платформах сприяє зміцненню професійних навичок, розвитку критичного мислення та налагодженню мереж міжкультурної взаємодії. З огляду на це, українська молодь отримує можливість демонструвати власні проєкти, адаптовані до сучасних тенденцій, одночасно інтегруючи національні культурні коди у світовий контекст.

Другим важливим аспектом є формування нової культурної суб'єктності та громадянської активності. Аналіз статистичних даних та кейсів участі у різних проєктах, показує, що молодіжні ініціативи сприяють розвитку відповідальності, комунікативних навичок та здатності до міждисциплінарної співпраці. Дослідження Міністерства молоді та спорту України [7] підтверджує, що понад 90% учасників подібних заходів відзначають зростання впевненості у власних компетенціях та розширення професійних горизонтів. Одним з визначальних факторів є поєднання творчої та соціальної складових діяльності. Виявлено, що молодіжні ініціативи, що включають волонтерську діяльність, освітні модулі або проєкти з фокусом на сталий розвиток, забезпечують не лише культурний, але й соціальний ефект. Комплексний

підхід, що поєднує креативність і соціальну відповідальність, забезпечує ефективне формування сучасної ідентичності та сприяє розвитку громадянської свідомості [8]. Також дослідження показало, що участь у міжнародних платформах сприяє зростанню професійної компетентності молоді. Кожен конкурс або фестиваль виступає як “лабораторія” для тестування нових ідей, презентації власних проєктів і отримання зворотного зв’язку від експертного середовища. Це сприяє не лише вдосконаленню технічних та креативних навичок, але й формуванню стратегічного мислення та навичок самопрезентації на міжнародному рівні.

Висновки. У результаті дослідження виявлено, що сучасні молодіжні платформи та участь у міжнародних конкурсах стали важливим чинником у формуванні та зміцненні української ідентичності в умовах війни, надаючи молоді можливість самовираження, об’єднуючи її навколо спільних цінностей і сприяючи розвитку нової культурної суб’єктності України у глобальному контексті.

Залучення молоді до культурних ініціатив, зокрема конкурсів, фестивалів та інших креативних проєктів, сприяє не лише обміну знаннями та досвідом, а й підвищенню національної самосвідомості, формуванню активної громадянської позиції та розвитку здатності до критичного мислення. В умовах війни ці процеси набувають особливої важливості, оскільки молоде покоління виступає не тільки носієм культурних цінностей і креативного потенціалу, а й символом стійкості, інноваційного підходу та майбутнього країни.

Список використаних джерел:

1. Вплив війни на молодь в Україні: звіт. Міністерство молоді та спорту України, 2024 URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/2025/undp-impact-of-war-on-youth-in-ukraine_0.pdf
2. Міністерство молоді та спорту України. Українці пишаються своєю державою: результати всеукраїнського дослідження про ідентичність, 2025 URL: <https://mms.gov.ua/news/ukraintsi-pyshaiutsia-svoiciu-derzhavoiu-rezultaty-vseukrainskoho-doslidzhennia-pro-identychnist>
3. Міністерство молоді та спорту України. Оцінка молодіжних центрів і просторів та можливостей для молоді, 2024 URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/2024/581917_0.pdf
4. European Parliament. European Youth Event (EYE) URL: <https://european-youth-event.europarl.europa.eu/en>

5. Young Creative Awards. Official Website URL: <https://www.youngcreativeawards.org>
6. Бойко С. Національна ідентичність як основа стійкості молоді в умовах війни: освітній та виховний потенціал // Нові технології навчання, 2024 URL: <https://www.journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/420>
7. Міністерство молоді та спорту України. Вплив війни на молодь в Україні: соціологічне дослідження, 2023 URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/28.04_vplyv_vinyu_na_molod_v_ukrayini.pdf
8. Білик Н., Лещенко І. (ред.). Ідентичність як предмет гуманітарного дискурсу: збірник наукових праць. – Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020 URL: <http://historic.pnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Збірник-Ідентичність.pdf>